

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

16.3.2017

EP-PE_TC1-COD(2014)0059

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 16 märtsil 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/..., millega kehtestatakse konflikt- ja riskipiirkondadest pärit tina, tantaali, volframi ja nende maakide ning kulla liidu importijatele tarneahelaga seotud hoolsuskohustus (EP-PE_TC1-COD(2014)0059)

PE531.376v01-00

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 16 märtsil 2017. aastal

**eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/..., millega
*kehtestatakse konflikt- ja riskipiirkondadest pärit tina, tantaali, volframi ja nende
maakide ning kulla liidu importijatele tarneahelaga seotud hoolsuskohustus***

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

¹ Euroopa Parlamendi 16. märtsi 2017. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Kuigi mineraalsed loodusvarad on suure arengupotentsiaaliga, võivad need konfliktivõi riskipiirkondades põhjustada vaidlusi, kui neist saadav tulu soodustab vägivaldse konflikti puhkemist või jätkumist, takistades **■** püüdlusi arengu, hea valitsemistava ja õigusriigi poole. Nimetatud piirkondades on konflikti ja mineraalide ebaseadusliku kasutamise vahelise seose katkestamine *ülimalt tähtis tegur* rahu, *arengu* ja stabiilsuse *tagamisel*.
- (2) Maavarade poolest *rikastes piirkondades* relvastatud rühmituste ja julgeolekujõudude rahastamise *tõkestamisel* avalduvate raskustega on asunud tegelema valitsused ja rahvusvahelised organisatsioonid koos ettevõtjate ning kodanikuühiskonna organisatsioonidega, *sealhulgas naisorganisatsioonidega, kes juhivad eriti aktiivselt tähelepanu niisuguste rühmituste ja jõudude poolt peale sunnitud orjastavatele tingimustele ning vägistamisele ja vägivallale, mida kasutatakse kohaliku elanikkonna kontrolli all hoidmiseks*.
- (3) *Maavarade poolest rikastes konfliktivõi riskipiirkondades toimub sageli inimõiguste rikkumisi, mille hulka võib kuuluda lapstööjõu kasutamine, seksuaalne vägivald, inimeste kadumine, sunnivõimeline ümberasustamine ning olulise rituaalse või kultuurilise tähtsusega paikade hävitamine*.

- (4) Liit on aktiivselt osalenud Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) konfliktipiirkondadest mineraalide vastutustundlikku hankimist edendavas algatuses, mis on viinud riikliku toetusega ja mitmeid sidusrühmi kaasava protsessini, mille tulemusel võeti vastu konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevad OECD hoolsuskohustuse suunised (edaspidi „OECD hoolsuskohustuse suunised“), sealhulgas kõik nende lisad ja täiendused. 2011. aasta mais soovitas OECD ministrite nõukogu kõnealuste suuniste järgimist aktiivselt edendada.
- (5) Vastutustundliku hankimise kontseptsioonile osutatakse ajakohastatud OECD suunistes rahvusvahelistele ettevõtjatele¹ ning see on kooskõlas ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega². Nimetatud dokumentide eesmärk on edendada tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise tavasid, kui ettevõtjad teevad hankeid konflikti- ja ebastabiilsetest piirkondadest. Kõrgeimal rahvusvahelisel tasandil käsitleti ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1952 (2010) konkreetselt Kongo Demokraatlikku Vabariiki ja tema naabreid Kesk-Aafrikas, kutsudes neid üles järgima tarneahelaga seotud hoolsuskohustust. ÜRO Kongo Demokraatliku Vabariigiga tegelev eksperdirühm, kes võttis kõnealuse resolutsiooni järeelmeetmeid, toetas samuti OECD hoolsuskohustuse suuniste järgimist.

¹ OECD suunised rahvusvahelistele ettevõtjatele, 2011. aasta väljaanne.

² Ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtted: Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada” elluviimine, (Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations ‘Protect, Respect and Remedy’ Framework), heaks kiidetud ÜRO Inimõiguste Nõukogu 6. juuli 2011. aasta resolutsiooniga 17/4 (A/HRC/RES/17/4).

- (6) Lisaks mitmepoolsetele algatustele võtsid Ida-Aafrika järvede piirkonna riigipead ja valitsusjuhid 15. detsembril 2010 Lusakas poliitilise kohustuse võidelda maavarade ebaseadusliku kasutamise vastu piirkonnas ning kiitsid muu hulgas heaks OECD hoolsuskohustuse suunistel põhineva piirkondliku sertifitseerimiskorra.
- (7) ***Käesolev määrus, millega kontrollitakse konfliktipiirkondadest pärit mineraalidega kauplemist, on üks viis relvastatud rühmituste rahastamise lõpetamiseks. Liidu välis- ja arengupoliitika meetmed aitavad samuti kaasa võitlusele kohaliku korruptsiooniga, piiride tugevdamisele ning koolituse pakkumisele kohalikele elanikele ja nende esindajatele, et aidata neil rikkumisi päevavalgele tuua.***
- (8) Komisjon nentis oma 4. novembri 2008. aasta teatises „Tooraineid käsitlev algatus – majanduskasvu ja tööhõive seisukohast kriitiliste vajaduste rahuldamine“, et usaldusväärse ja moonutusteta juurdepääsu tagamine toorainetele on liidu konkurentsivõime jaoks tähtis tegur. Komisjoni teatises esitatud tooraineid käsitlev algatus on integreeritud strateegia, mille eesmärk on leida lahendus mitmesugustele probleemidele seoses juurdepääsuga toorainetele, mida ei kasutata energia tootmiseks ja mis ei ole põllumajanduslikku päritolu. Selles algatuses tunnustatakse ja toetatakse nii finantslähbipaistvust kui ka tarneahela läbipaistvust ning ettevõtja sotsiaalse vastutuse standardite kohaldamist.

- (9) *Oma 7. oktoobri 2010. aasta resolutsioonis, 8. märtsi 2011. aasta resolutsioonis, 5. juuli 2011. aasta resolutsioonis ja 26. veebruari 2014. aasta resolutsioonis* kutsus **Euroopa Parlament** liitu üles võtma vastu õigusakti USA konfliktipiirkonnast pärit mineraale käsitleva seaduse, s.o Dodd-Franki Wall Streeti reformi ja tarbijakaitse seaduse (*Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act*) peatüki 1502 eeskujul. Komisjon andis oma 2. veebruari 2011. aasta teatises „Kaubaturgude ja toorainega seotud probleemide lahendamine“ ning 27. jaanuari 2012. aasta teatises „Kaubandus, majanduskasv ja areng. Kaubandus- ja investeerimispoliitika kohandamine kõige enam abi vajavate riikide vajadustele“ teada kavatsusest uurida võimalusi läbipaistvuse suurendamiseks kogu tarneahela ulatuses, sealhulgas käsitleda hoolsuskohustuse aspekte. Viimati osutatud teatises ning kooskõlas 2011. aasta mais OECD ministrite nõukogus võetud kohustusega soovitas komisjon ka enam toetada ja kasutada OECD suuniseid rahvusvahelistele ettevõtjatele ning OECD hoolsuskohustuse suuniseid, seda ka väljaspool OECD liikmesriike.
- (10) Liidu kodanikud ja kodanikuühiskonnas osalejad on suurendanud teadlikkust sellest, et liidu ettevõtjaid ei ole võetud vastutusele nende võimaliku seotuse eest konfliktipiirkondadest pärit mineraalide ebaseadusliku kaevandamise ja kaubandusega. Niisugused mineraalid, mis võivad leiduda tarbekaupades, seostavad tarbijaid liidust väljaspool aset leidvate konfliktidega. *Nii on tarbijad kaudselt seotud konfliktidega, millel on ränk mõju inimõigustele, eelkõige naiste õigustele, kuna relvastatud rühmitused kasutavad oma huvide kaitsmiseks sageli massilisi vägistamisi tahtliku strateegiana kohaliku elanikkonna hirmutamiseks ja kontrolli all hoidmiseks.* Seetõttu on kodanikud nõudnud eeskätt petitsioonide kaudu, et komisjon esitaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule õigusakti ettepaneku, et ettevõtjaid ÜRO ja OECD asjakohaste suuniste alusel vastutusele võtta.

- (11) Käesoleva määruse kontekstis *ja OECD hoolsuskohustuse suuniste kohaselt* on tarneahelaga seotud hoolsuskohustus jätkuv, ennetav ja reageeriv protsess, mille kaudu ettevõtjad jälgivad ja teevad ostu- ja müügitehinguid nii, et need ei soodusta konflikti ega selle kahjulikku mõju.
- (12) Ettevõtja tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise tavade välisauditeerimine tagab, et tarneahelas allpool asuvad ettevõtjad saavad teda usaldada ning aitab kaasa tarneahelas ülalpool asuvate ettevõtjate hoolsuskohustuse täitmise tavade täiustamisele.

- (13) Ettevõtja avalik aruandlus oma tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise põhimõtete ja tavade kohta tagab vajaliku läbipaistvuse, et luua üldsuses usaldus ettevõtjate võetavate meetmete vastu.
- (14) *Liidu importijad vastutavad jätkuvalt isiklikult käesolevas määruses sätestatud hoolsuskohustuse täitmise eest. Mitmed olemasolevad ja tulevased tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemid (edaspidi „hoolsuskohustuse süsteemid“) võivad aga aidata kaasa käesoleva määruse eesmärkide täitmisele. Juba on olemas hoolsuskohustuse süsteemid, mille eesmärk on lõhkuda konfliktide ning tina-, tantaali-, volframi- ja kullahangete vaheline seos. Niisugustes süsteemides kasutatakse sõltumatuid välisauditeid selliste sulatuskodade ja rafineerimistehaste sertifitseerimiseks, kus on olemas süsteemid, millega tagatakse mineraalide vastutustundlik hankimine. Neid süsteeme peaks saama liidu tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemis (edaspidi „liidu süsteem“) tunnustada. Niisuguste süsteemide metoodika ja kriteeriumid, mida tunnustatakse käesoleva määruse nõuetega samaväärsetena, tuleks kehtestada delegeeritud õigusaktiga, et oleks võimalik lugeda käesoleva määruse nõuetele vastavateks üksikuid ettevõtjaid, kes on selliste süsteemide liikmed ja vältida kahekordset auditeerimist. Sellised süsteemid peaksid sisaldama üldiseid hoolsuskohutuse põhimõtteid, tagama nõuete kooskõla OECD hoolsuskohustuse suunistes esitatud konkreetsete soovitustega ning vastama menetlusnõuetele, näiteks sidusrühmade kaasamine, kaebuste esitamise kord ja reageerimisvõime.*

- (15) Liidu ettevõtjad on väljendanud avalike konsultatsioonide kaudu huvi mineraalide vastutustundliku hankimise vastu ning esitanud aruandeid olemasolevate hoolsuskohustuse süsteemide kohta, mille abil kavatsetakse saavutada ettevõtja sotsiaalse vastutuse eesmärgid, rahuldada klientide nõudmised või tagada tarnekindlus. Liidu ettevõtjad on aga andnud teada ka tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmisel tekkinud arvukatest raskustest *ja praktilistest probleemidest*, mis on tingitud pikkadest ja keerukatest üleilmsetest tarneahelatest, kuhu kuulub suur hulk ettevõtjaid, kes ei ole sageli piisavalt teadlikud või on eetiliselt ükskõiksed. Komisjon peaks *vaatama läbi* vastutustundliku *hankimise ja välisaudititega* seotud *kulud, sellise hankimise ja audiitorkontrolli halduslikud tagajärjed* ja *võimaliku* mõju eeskätt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) konkurentsivõimele *ning andma oma leidudest aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Komisjon peaks tagama, et mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele osutatakse piisavat tehnilist abi, ning peaks hõlbustama teabevahetust, et rakendada käesolevat määrust. Liidus registreeritud mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kes impordivad mineraale ja metalle, peaksid seetõttu saama toetust COSME programmist, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1287/2013¹.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1287/2013, millega kehtestatakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) (2014–2020) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 33).

- (16) Sulatuskojad ja rafineerimistehased on tähtis etapp mineraalide üleilmsetes tarneahelates, kuna nad on harilikult viimane etapp, kus hoolsuskohustuse täitmist on võimalik mineraali päritolu ja järelevalveahelat käsitleva teabe kogumise, avalikustamise ja kontrollimise teel tulemuslikult tagada. Pärast seda ümbertöötlemisetappi peetakse mineraalide päritolu kindlakstegemist sageli võimatuks. ***Sama kehtib ringlussevõetud metallide kohta, mis on ümbertöötlemisel läbinud veelgi rohkem etappe. Üleilmsete*** vastutustundlike sulatuskodade ja rafineerimistehaste liidu nimekiri tagaks seega tarneahelas allpool asuvatele ettevõtjatele läbipaistvuse ja annaks kindlustunde tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse järgimise tavade suhtes. ***Vastavalt OECD hoolsuskohustuse suunistele peaksid tarneahelas ülalpool asuvad ettevõtjad, nagu sulatuskojad ja rafineerimistehased, läbima sõltumatu välisauditi oma tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise tavade kohta, mille puhul peetaks silmas ka nende ettevõtjate lisamist üleilmsete vastutustundlike sulatuskodade ja rafineerimistehaste nimekirja.***
- (17) ***On oluline, et mineraalide ja metallide käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad liidu importijad, sealhulgas liidu sulatuskojad ja rafineerimistehased, kes impordivad ja töötlevad mineraale ja nende kontsentraate, täidaksid selle sätteid.***

- (18) *Selleks et tagada liidu süsteemi nõuetekohane toimimine ning, et selle nõudeid kohaldatakse suuremale osale käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatele ning liitu imporditavatele mineraalidele ja metallidele, ei tuleks käesolevat määrust kohaldada olukorras, kui liidu importija iga asjaomase mineraali või metalli aastane impordimaht jääb alla käesoleva määruse I lisas loetletud mahukünnise.*
- (19) *Selleks et tagada liidu süsteemi nõuetekohane toimimine ja hõlbustada niisuguste hoolsuskohustuse süsteemide hindamist, mida võidakse tunnustada käesoleva määruse alusel, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse I lisa muutmiseks mineraalide ja metallide mahukünniste kehtestamise ja muutmise ning niisuguse metoodika ja niisuguste kriteeriumide sätestamise kaudu, mida tuleb kõnealusel hindamisel järgida, võttes seejuures arvesse OECD tegevust. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.*
- (20) Liikmesriikide pädevad asutused peaksid vastutama mineraalide või metallide käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate **liidu** importijate kohustuste ühtse täitmise tagamise eest, tehes vajalikku järelkontrolli. Niisuguse kontrolli protokolle tuleks säilitada vähemalt viis aastat. Liikmesriikidel peaks olema kohustus kehtestada õigusnormid, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumiste korral.

¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. ***Rakendamisvolitusi, mis on seotud hoolsuskohustuse süsteemide samaväärsetena tunnustamise, puuduste korral samaväärsuse tühistamise ning üleilmsete vastutustundlike sulatuskodade ja rafineerimistehaste nimekirja koostamisega***, tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹. Arvestades kõnealuste rakendusaktide laadi ja komisjoni piiratud kaalutlusõigust, kuna need rakendusaktid peaksid tuginema delegeeritud õigusaktiga kehtestatud hoolsuskohustuse süsteemide komisjoni poolt tunnustamise metoodikal ja kriteeriumitel, ***peetakse kõnealuste rakendusaktide vastuvõtmisel asjakohaseks nõuandemenetlust***.
- (22) ***Käesoleva määruse tõhusa rakendamise tagamiseks tuleks ette näha üleminekuperiood, et muu hulgas võimaldada liikmesriikide pädevate asutuste loomist ning komisjonil tunnustada hoolsuskohustuse süsteeme ja ettevõtjatel tutvuda oma käesolevast määrusest tulenevate kohustustega***.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (23) *Komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja peaksid korrapäraselt läbi vaatama oma finantsabiga seotud ja poliitilised kohustused konflikti- ja riskipiirkondades, kus kaevandatakse tina, tantaali, volframit ja kulda, eelkõige Ida-Aafrika järvede piirkonnas, et tagada poliitika sidusus ning suurendada ja tugevdada hea valitsemistava ja õigusriigi põhimõtte järgimist ning eetilist kaevandamist.*
- (24) Komisjon peaks andma **■** Euroopa Parlamendile *ja nõukogule* korrapäraselt aru sellest, milline on käesolevas määruses sätestatud liidu süsteemi mõju. *1. jaanuariks 2023* ning seejärel iga *kolme* aasta järel peaks komisjon vaatama läbi *liidu süsteemi* toimimise ja tulemuslikkuse *ning selle mõju kohapeal seoses* konflikti- ja riskipiirkondadest pärit käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate mineraalide vastutustundliku hankimise edendamise *ning selle mõju liidu ettevõtjatele, sealhulgas VKEdele, ning andma sellest aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.* Vajaduse korral lisatakse aruannetele asjakohased seadusandlikud ettepanekud, mis võivad sisaldada *täiendavaid* kohustuslikke meetmeid.

- (25) *Oma 5. märtsi 2014. aasta ühisteatises „Konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlik hankimine. ELi ühtse lähenemisviisi suunas“ (edaspidi „5. märtsi 2014. aasta ühisteatis“) kohustusid komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja rakendama kaasnevaid meetmeid, mis paralleelselt käesoleva määrusega viivad liidu ühtse lähenemisviisini vastutustundliku hankimise kohta, eesmärgiga mitte üksnes saavutada ettevõtjate kõrge osalusmäär käesoleva määrusega ette nähtud liidu süsteemis, vaid ka tagada, et konflikti- ja riskipiirkondadest vastutustundliku hankimise edendamiseks võetakse kasutusele üleilmne, sidus ja terviklik lähenemisviis.*
- (26) *Hoolsuskohustuse ja läbipaistvuse kaudu mineraalide ja metallidega kauplemisest saadava tulu kasutamise tõkestamine relvakonfliktide rahastamiseks edendab head valitsemistava ja jätkusuutlikku majanduslikku arengut. Seetõttu hõlmab käesolev määrus lisaks peamiselt liidu ühise kaubanduspoliitika valdkonda kuuluvatele ka liidu arengukoostöö poliitika valdkonda jäävaid teemasid,*

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse liidu **■** tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse **süsteem** (edaspidi „liidu süsteem“), et piirata relvastatud rühmituste ja julgeolekujõudude võimalust kaubelda tina, tantaali, volframi ja nende maakide ning kullaga. Käesoleva määruse eesmärk on tagada läbipaistvus ja anda kindlustunne konflikti- ja riskipiirkondadest hankivate liidu importijate ning sulatuskodade ja rafineerimistehaste tarnetegevuse suhtes.
2. Käesoleva määrusega kehtestatakse I lisas sätestatud tina, tantaali, volframi või kulda **sisaldavate** või neist **koosnevate mineraalide** või **metallide** liidu importijatele tarneahelaga seotud hoolsuskohustus.
3. **Käesolevat määrust ei kohaldata metallide või mineraalide liidu importijatele, kui nende iga asjaomase mineraali või metalli aastane impordimaht jääb alla I lisas sätestatud mahukünnise.**

Kõik mahukünnised on kehtestatud tasemel, millega tagatakse, et käesolevas määruses sätestatud liidu importijate kohustusi kohaldatakse suurema osa, kuid mitte vähem kui 95 % liitu imporditava kombineeritud nomenklatuuri koodi alusel liigitatud iga mineraali ja metalli kogumahust.

4. *Komisjon võtab võimaluse korral 1. aprilliks 2020, kuid hiljemalt 1. juuliks 2020 kooskõlas artiklitega 18 ja 19 vastu delegeeritud õigusakti I lisa muutmiseks ning tantaali- või nioobiumimaakide ja -kontsentraatide, kullamaakide ja -kontsentraatide, tinaoksiidide ja -hüdroksiidide, tantalaatide ja tantaalkarbiidide mahukünniste kehtestamiseks.*
5. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artiklitega 18 ja 19 vastu delegeeritud õigusakte I lisa loetletud kehtivate künniste muutmiseks iga kolme aasta järel alates 1. jaanuarist 2021.*
6. *Käesolevat määrust, välja arvatud artikli 7 lõiget 4, ei kohaldata ringlussevõetud metallidele.*
7. *Käesolevat määrust ei kohaldata varudele, kui liidu importija tõendab, et need varud loodi praegusel kujul enne 1. veebruari 2013 kuupäeval, mida on võimalik kontrollida.*
8. *Käesolevat määrust kohaldatakse I lisa sätestatud mineraalidele ja metallidele, mis saadakse artikli 2 punktis t määratletud kõrvalsaadusena.*

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „mineraalid“ – I *lisa A osas* loetletud
 - tina, tantaali või volframit sisaldavad maagid ja kontsentraadid ning
 - kuld;
- b) „metallid“ – I *lisa B osas* loetletud tina, tantaali, volframit või kulda sisaldavad või neist koosnevad metallid;
- c) „mineraalide tarneahel“ – selliseid tegevusi, organisatsioone, ettevõtjaid, tehnoloogiat, teavet, ressursse ja teenuseid hõlmav süsteem, mis on seotud mineraalide veo ja töötlemisega alates kaevanduskohast kuni lõpptootesse lisamiseni;
- d) „tarneahelaga seotud hoolsuskohustus“ – tina, tantaali, volframi ja nende maakide ning kulla *liidu* importijate kohustused seoses nende juhtimissüsteemi, riskijuhtimise, sõltumatu välisauditi ja teabe avalikustamisega, eesmärgiga teha kindlaks konflikt- ja riskipiirkondadega seotud tegelikud ja potentsiaalsed riskid ja neid käsitleda, et hoida ära või leevendada nende hanketegevusega seotud kahjulikku mõju;

- e) „järelevalveahela või tarneahela jälgimise süsteem“ – andmed, mida säilitatakse selliste ettevõtjate jada kohta, kelle valduses on läbi tarneahela liikuvad mineraalid ja metallid;
- f) „konflikti- ja riskipiirkond“ – piirkond, mis on relvastatud konfliktis või ebakindlas konfliktijärgses olukorras või nõrga või puuduva valitsemistava ja julgeolekuga, nagu läbikukkunud riik, ning piirkond, kus rahvusvahelist õigust, sealhulgas inimõigusi, laiaulatuslikult ja süstemaatiliselt rikutakse;
- g) **„relvastatud rühmitused ja julgeolekujõud“ – rühmitused, millele osutatakse OECD hoolsuskohustuse suuniste II lisas;**
- h) „sulatuskoda ja rafineerimistehas“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb ekstraktsioonimetallurgia **liikidega**, mis hõlmavad töötlemisetappe, mille eesmärk on toota **mineraalist** metalli;
- i) „üleilmsed vastutustundlikud sulatuskojad ja rafineerimistehased“ – **liidus või väljaspool liitu asuvad** sulatuskojad ja rafineerimistehased, **mille puhul loetakse, et nad täidavad käesolevast määrusest tulenevaid nõudeid;**
- j) „tarneahelas ülalpool asuv“ – mineraali tarneahel alates kaevanduskohast kuni sulatuskoja ja rafineerimistehaseni, viimane kaasa arvatud;
- k) „tarneahelas allpool asuv“ – metalli tarneahel alates sulatuskojale ja rafineerimistehasele järgnevast etapist kuni lõpptooteni;
- l) „liidu importija“ – füüsiline või juriidiline isik, kes deklareerib mineraalid või metallid vabasse ringlusse lubamiseks **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013¹ artikli 201 tähenduses, või füüsiline või juriidiline isik, kelle nimel niisugune deklareerimine tehakse, nagu on esitatud andmeelementides 3/15 ja 3/16 kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/2446² B lisaga;**

¹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).**

² **Komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid täpsustavate üksikasjalike eeskirjadega (ELT L 343, 29.12.2015, lk 1).**

- I**
- m) *„tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteem“ või „hoolsuskohustuse süsteem“ – valitsuste, tööstusliitude või huvitatud organisatsioonide ühenduste välja töötatud ja nende poolt kontrollitav tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse vabatahtlike menetluste, vahendite ja mehhanismide kombinatsioon, sealhulgas sõltumatud välisauditid;*
 - n) *„liikmesriigi pädevad asutused“ – artikli 10 kohaselt liikmesriigi poolt määratud asutused, millel on I eksperditeadmised toorainetest, tööstuslikest protsessidest ning auditeerimisest;*
 - o) *„OECD hoolsuskohustuse suunised“ – konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevad OECD hoolsuskohustuse suunised (teine väljaanne, OECD 2013), sealhulgas kõik nende lisad ja täiendused;*
 - p) *„kaebuste esitamise kord“ – riskiteadlikkusega seotud varajase hoiatamise vahend, mis võimaldab igal huvitatud isikul, sealhulgas rikkumisest teatajal väljendada muret mineraalide kaevandamise, nendega kauplemise, nende käitlemise ja nende eksportimise pärast konflikti- ja riskipiirkondades;*
 - q) *„tarneahela näidispehioitmed“ – tarneahela pehioitmed, mis vastavad OECD hoolsuskohustuse suuniste II lisale, mis kirjeldab suure kahjuliku mõju riski, mis võib olla seotud mineraalide kaevandamise, nendega kauplemise, nende käitlemise ja nende eksportimisega konflikti- ja riskipiirkondadest;*
 - r) *„riskijuhtimiskava“ – liidu importija kirjalik vastus kindlakstehtud riskidele tarneahelas OECD hoolsuskohustuse suuniste III lisa pehjal;*

- s) *„ringlussevõetud metall“ – lõppkasutajale suunatud või tarbimisjärgne taaskasutatud toode või metall, mis on saadud toote tootmisel vanametalli töötlemise kaudu, sealhulgas ülejääv, liigne, defektne või vanametall, mis sisaldab rafineeritud või töödeldud metalli, mida saab tina, tantaali, volframi või kulla tootmisel ringlusse võtta. Käesoleva määratluse kohaselt ei loeta ringlussevõetud metalliks osaliselt töödeldud ja töötlemata mineraale ega muu maagi kõrvalsaadusi;*
- t) *„kõrvalsaadus“ – käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluv mineraal või metall, mis on saadud käesoleva määruse kohaldamisalasse mittekuuluva mineraali või metalli töötlemisel, ja mida ei oleks saadud kõnealuse määruse kohaldamisalasse mittekuuluva esmase mineraali või metalli töötlemiseta;*
- u) *„kuupäev, mida on võimalik kontrollida“ – kuupäev, mida saab kontrollida toodetel või inventarinimekirjas esitatava füüsilise kuupäevatempli alusel.*

Artikkel 3

Tarneaahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmine liidu importijate poolt

1. *Mineraalide või metallide liidu* importijad *peavad täitma* käesolevas määruses sätestatud tarneaahelaga seotud hoolsuskohustust *ning säilitama* dokumente, *mis tõendavad kõnealuse kohustuse täitmist* ja milles sisalduvad sõltumatu välisauditi tulemused.
2. Liikmesriigi pädevad asutused *vastutavad* vastavalt *artiklile 11 asjakohase järelkontrolli tegemise eest*.
3. *Artikli 8 lõike 1 kohaselt võivad huvitatud isikud esitada komisjonile tunnustamiseks tarneaahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteeme, et liidu importijatel oleks hõlpsam täita artiklites 4–7 sätestatud asjakohaseid nõudeid.*

Artikkel 4

Juhtimissüsteemiga seotud kohustused

Mineraalide või metallide liidu importijad kohustuvad:

- a) võtma vastu ning edastama selgelt tarnijatele ja avalikkusele ***ajakohastatud teabe, mis käsitleb kõnealuste importijate*** tarneahela ***põhimõtteid*** mineraalide ja metallide kohta, mis võivad pärineda konflikt- ja riskipiirkondadest;
- b) lisama oma tarneahela põhimõtete hulka standardid, mille alusel tarneahelaga seotud hoolsuskohustust täidetakse ning mis on kooskõlas OECD hoolsuskohustuse suuniste II lisas esitatud tarneahela näidispõhimõtetes sätestatud standarditega;
- c) ehitama oma sisemised juhtimissüsteemid üles nii, et need toetaksid tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmist, tehes juhul, kui liidu importija ei ole füüsiline isik, kõrgemale juhtkonnale ülesandeks valvata tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise üle ning säilitada kõnealuseid süsteeme käsitlevaid andmeid vähemalt viie aasta vältel;
- d) tugevdama oma sidemeid tarnijatega, lisades oma tarneahela põhimõtted tarnijatega sõlmitavatesse lepingutesse ja kokkulepetesse kooskõlas OECD hoolsuskohustuse suuniste II lisaga;

- e) töötama välja kaebuste esitamise korra, mis toimiks riskiteadlikkusega seotud varajase hoiatamise vahendina, või looma sellise korra koostöös teiste ettevõtjate või organisatsioonidega või hõlbustama väliseksperdi või -organi, nagu ombudsmani poole pöördumist;
- f) võtma seoses mineraalidega kasutusele järelevalveahela või tarneahela jälgimise süsteemi, mis annab dokumentide alusel järgmist teavet:
 - i) mineraali kirjeldus, sealhulgas selle kaubanimi ja tüüp;
 - ii) asjaomasele liidu importijale tarnija nimi ja aadress;
 - iii) mineraalide päritoluriik;
 - iv) ***kui need on kättesaadavad***, kaevandamise kuupäevad ja kogused mahu- või massiühikutena;
 - v) kui mineraalid pärinevad konflikti- ja riskipiirkonnast ***või kui liidu importija on tuvastanud OECD hoolsuskohustuse suunistes loetletud muud riskid tarneahelas***, esitatakse kooskõlas OECD hoolsuskohustuse suunistes esitatud erisoovitustega tarneahelas ülalpool asuvatele ettevõtjatele lisateavet, nagu mineraali päritolukaevandus, mineraalide kogumis-, kauplemis- ja töötlemiskohad ning tasutud maksud, teenustasud ja litsentsitasud;

- g) võtma seoses metallidega kasutusele järelevalveahela või tarneahela jälgimise süsteemi, mis annab dokumentide alusel järgmist teavet:
- i) metalli kirjeldus, sealhulgas selle kaubanimi ja tüüp;
 - ii) asjaomasele liidu importijale tarnija nimi ja aadress;
 - iii) liidu importija tarneahelas olevate sulatuskodade ja rafineerimistehaste nimi ja aadress;
 - iv) sulatuskodade ja rafineerimistehaste välisauditi aruannete dokumendid, ***kui need on olemas, või tõendid komisjoni poolt artikli 8 kohaselt tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemile vastavuse kohta;***
 - v) ***punktis iv osutatud dokumentide puudumise korral:***
 - ***sulatuskodade ja rafineerimistehaste tarneahelas olevate mineraalide päritoluriik;***
 - ***kui metallid on saadud mineraalidest, mis pärinevad konflikti- ja riskipiirkondadest, või kui liidu importija on tuvastanud OECD hoolsuskohustuse suunistes loetletud muud riskid tarneahelas, siis lisateavet kooskõlas kõnealustes suunistes esitatud erisoovitustega tarneahelas allpool asuvatele ettevõtjatele;***

- h) kõrvalsaaduste puhul esitama dokumentide alusel teavet alates nende kõrvalsaaduste päritolupunktist, s.o kohast, kus kõrvalsaadus esmakordselt eraldati selle esmasest mineraalist või metallist, mis ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse.*

Artikkel 5

Riskijuhtimisega seotud kohustused

1. Mineraalide liidu importijad **kohustuvad**:
 - a) tegema kindlaks kahjuliku mõju riskid oma mineraalide tarneahelas ja hindama neid artikli 4 kohaselt esitatud teabe põhjal oma tarneahela põhimõtetes sisalduvate standardite alusel ning kooskõlas OECD hoolsuskohustuse suuniste II lisaga ja hoolsuskohustuse soovitustega;
 - b) rakendama kindlakstehtud riskidele reageerimise strateegiat, mis on välja töötatud nii, et ära hoida või leevendada kahjulikku mõju järgmiselt:
 - i) teavitades tarneahela riskide hindamise tulemustest ettevõtja selleks määratud kõrgemat juhtkonda, kui liidu importija ei ole füüsiline isik;

- ii) võttes riskijuhtimismeetmeid kooskõlas OECD hoolsuskohustuste suuniste II lisaga ja hoolsuskohustuste soovitustega, võttes arvesse nende mõjutamisvõimet, ning astudes vajaduse korral samme nende tarnijate survestamiseks, kes suudavad kõige tulemuslikumalt kindlakstehtud riski ära hoida või maandada, võimaldades:
- jätkata kauplemist, rakendades ühtaegu mõõdetava riski maandamise meetmeid;
 - katkestada ajutiselt kauplemise, jätkates samal ajal mõõdetava riski maandamise meetmete rakendamist, või
 - katkestada suhted tarnijaga pärast ebaõnnestunud riskimaandamiskatseid;
- iii) rakendades riskijuhtimiskava, tagades riskimaandamise meetmete tulemuslikkuse järelevalve ja jälgimise, andes tagasisidet selleks määratud kõrgemale juhtkonnale, kui liidu importija ei ole füüsiline isik, ning kaaludes suhete peatamist või lõpetamist tarnijaga pärast riskimaandamise meetmete ebaõnnestumist;
- iv) hinnates maandamist vajavate riskide puhul või pärast asjaolude muutumist täiendavalt fakte ja riski.

2. Kui ***mineraalide liidu*** importija kasutab riskimaandamismeetmeid kauplemist jätkates või selle ajutiselt peatades, peab ta konsulteerima tarnijate ja asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas kohalike ja keskvalitsusasutustega, rahvusvaheliste või kodanikuühiskonna organisatsioonide ja mõjutatud kolmandate isikutega, ning leppima kokku strateegias mõõdetava riski maandamiseks riskijuhtimiskava raames.
3. ***Mineraalide liidu*** importijad ***tuginevad*** konflikti- ja riskitundlike strateegiate väljatöötamisel riski maandamiseks riskijuhtimiskava raames OECD hoolsuskohustuse suuniste III lisa meetmetele ja näitajatele ning mõõdavad järkjärgulist paranemist.

4. *Metallide liidu importijad tuvastavad ja hindavad kooskõlas OECD hoolsuskohustuste suuniste II lisaga ja nendes suunistes esitatud erisoovitustega oma tarneahelas olevaid sulatuskodasid ja rafineerimistehaseid käsitlevate kättesaadavate välisauditi aruannete põhjal riske oma tarneahelas ning hindavad asjakohasel juhul sulatuskodade ja rafineerimistehaste hoolsuskohustuse täitmist. Kõnealused auditiaruanded peavad olema kooskõlas käesoleva määruse artikli 6 lõikega 1. Oma tarneahelas olevaid sulatuskodasid ja rafineerimistehaseid käsitlevate välisauditi aruannete puudumisel tuvastab ja hindab metallide liidu importija riske oma tarneahelas osana oma riskijuhtimissüsteemist. Sel juhul korraldab metallide liidu importija oma tarneahela hoolsuskohustuse täitmise sõltumatu välisauditi vastavalt käesoleva määruse artiklile 6.*
5. *Kui metallide liidu importija ei ole füüsiline isik, teavitab ta lõikes 4 osutatud riskide hindamise tulemustest oma selleks määratud kõrgemat juhtkonda ja rakendab reageerimisstrateegiat, mille eesmärk on ära hoida või leevendada kahjulikku mõju ning mis on kooskõlas OECD hoolsuskohustuste suuniste II lisaga ja nendes suunistes esitatud erisoovitustega.*

Artikkel 6

Välisauditiga seotud kohustused

1. Mineraalide või metallide **liidu importijad** peavad **korraldama** sõltumatuid välisauditeid (edaspidi „välisaudit“).

Välisaudit:

- a) hõlmab **liidu** importija kõiki tegevusi, protsesse ja süsteeme, mida kasutatakse tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmisel seoses mineraalide või metallidega, sealhulgas vastutustundliku liidu importija juhtimissüsteem, riskijuhtimine ja teabe avalikustamine vastavalt artiklitele 4, 5 ja 7;
- b) seab auditi eesmärgiks hinnata, kas **liidu** importija tarneahelaga seotud hoolsuskohustus on täidetud vastavalt artiklitele 4, 5 ja 7;
- c) **esitab liidu importijale soovitusi tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise tavade parandamiseks, ning**
- d) järgib OECD hoolsuskohustuse suunistes esitatud selliseid auditeerimise põhimõtteid nagu sõltumatus, pädevus ja aruandekohuslus.

2. **Metallide liidu importijad vabastatakse lõikes 1 sätestatud välisauditi korraldamise kohustusest tingimusel, et nad tõendavad, sealhulgas välisauditi aruannetega, et kõik nende tarneahela sulatuskojad ja rafineerimistehased järgivad käesolevat määrust.**

Tõendamise nõue loetakse täidetuks, kui metallide liidu importijad näitavad, et nad hangivad ainult komisjoni poolt artikli 9 kohaselt nimekirja kantud sulatuskodadest ja rafineerimistehastest.

Artikkel 7

Avalikustamiskohustus

1. *Mineraalide või metallide liidu importijad teevad liikmesriigi pädevatele asutustele kättesaadavaks iga artikli 6 kohaselt tehtud välisauditi aruanded või tõendid komisjoni poolt artikli 8 kohaselt tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemi järgimise kohta.*
2. *Mineraalide või metallide liidu importijad avalikustavad neist tarneahelas vahetult allpool olevatele ostjatele kogu teabe, mis on saadud ja mida säilitatakse importija tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse kohaselt, võttes nõuetekohaselt arvesse ärisaladust ja muid konkurentsiga seotud asjaolusid.*

3. *Mineraalide või metallide liidu importijad esitavad igal aastal võimalikult laiale üldsusele kättesaadava, muu hulgas ka internetis kättesaadava, aruande oma tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise ja vastutustundliku hankimise tavade kohta. Nimetatud aruanne sisaldab nende võetavaid meetmeid artiklis 4 sätestatud juhtimissüsteemi ja artiklis 5 sätestatud riskijuhtimisega seotud kohustuste täitmiseks ning kokkuvõtlikku aruannet välisaudititest, milles sisaldub audiitori nimi, võttes nõuetekohaselt arvesse ärisaladust ja muid konkurentsiga seotud asjaolusid.*
4. *Kui liidu importija saab põhjendatult järeldada, et metallid on saadud ainult ringlussevõetud või vanametalli allikatest, siis ta, võttes nõuetekohaselt arvesse ärisaladust ja muid konkurentsiga seotud asjaolusid,*
- a) teeb oma järelduse avalikult teatavaks ja*
 - b) kirjeldab piisava üksikasjalikkusega tema poolt sellise järelduseni jõudmisel rakendatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse meetmeid.*

Artikkel 8

Tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemide tunnustamine

- 1. Valitsus, tööstusliit või muu huvitatud organisatsioonide ühendus, kes on kehtestanud hoolsuskohustuse süsteemi (edaspidi „süsteemi omanik“), võib pöörduda komisjoni poole taotlusega tunnustada tema poolt arendatavaid ja kontrollitavaid tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteeme. Taotlusele lisatakse piisav tõendusmaterjal ja teave.*
- 2. Käesoleva määruse täiendamiseks võtab komisjon kooskõlas artikliga 19 vastu delegeeritud õigusaktid, millega kehtestatakse metoodika ja kriteeriumid, mis võimaldavad komisjonil hinnata, kas tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemid aitavad ettevõtjatel täita käesolevas määruses sätestatud nõudeid ja võimaldavad komisjonil süsteeme tunnustada.*
- 3. Kui komisjon lõike 1 kohaselt esitatud tõendusmaterjali ja teabe põhjal ning kooskõlas lõike 2 kohaselt kehtestatud tunnustamise metoodika ja kriteeriumitega leiab, et tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteem, mida mineraalide või metallide liidu importija tulemuslikult rakendab, võimaldab asjaomasel importijal käesolevat määrust täita, võtab ta vastu rakendusakti, millega kõnealust süsteemi tunnustatakse käesoleva määruse nõuetega samaväärsena. Enne rakendusakti vastuvõtmist konsulteeritakse asjakohasel juhul OECD sekretariaadiga.*

Tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemi tunnustamise kohta otsuse tegemisel võtab komisjon arvesse selle süsteemiga hõlmatud erinevaid tööstustavasid ja hindab ka riskipõhist lähenemist ja meetodit, mida see süsteem kasutab konflikti- ja riskipiirkondade tuvastamiseks, ning selle loetletud tulemusi. Loetletud tulemused avaldab süsteemi omanik.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

- 4. Komisjon kontrollib ka vajaduse korral korrapäraselt, kas tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemid täidavad jätkuvalt kriteeriume, mis võimaldabid teha lõike 3 kohaselt vastu võetud samaväärsuse tunnustamise otsuse.*

5. *Lõike 3 kohaselt samaväärsena tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemi omanik teatab komisjonile viivitamata kõigist süsteemi muudatustest või ajakohastamistest.*
6. *Kui on tõendeid korduvate või oluliste juhtude kohta, mil lõike 3 kohaselt tunnustatud süsteemi rakendavad ettevõtjad ei ole täitnud käesoleva määruse nõudeid, uurib komisjon tunnustatud süsteemi omanikuga konsulteerides, kas need juhtumid osutavad puudustele süsteemis.*
7. *Kui komisjon tuvastab käesoleva määruse sätete rikkumise või puudused tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemis, võib ta anda süsteemi omanikule sobiva tähtaja parandusmeetmete võtmiseks.*

Kui süsteemi omanik ei suuda või keeldub võtmast vajalikke parandusmeetmeid ja kui komisjon on jõudnud järeldusele, et käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rikkumine või puudused seavad ohtu süsteemi rakendava liidu importija suutlikkuse täita käesoleva määruse nõudeid või kui süsteemi rakendavate ettevõtjate korduvate või oluliste rikkumiste põhjuseks on süsteemi puudused, võtab komisjon kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusakti, millega tunnistab süsteemi tunnustamise kehtetuks.

8. **Komisjon loob tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemide registri ja ajakohastab seda. Register tehakse internetis üldsusele kättesaadavaks.**

Artikkel 9

Üleilmsete vastutustundlike sulatuskodade ja rafineerimistehaste nimekiri

1. **■** Komisjon **võtab** vastu **rakendusaktid**, millega kinnitab üleilmsete vastutustundlike sulatuskodade ja rafineerimistehaste nimede ja aadresside nimekirja või muudab seda.

Kõnealuse nimekirja koostamisel võetakse arvesse niisuguseid tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemidega hõlmatud üleilmseid vastutustundlikke sulatuskodasid ja rafineerimistehaseid, mida komisjon on artikli 8 kohaselt tunnustanud, ning liikmesriikide poolt artikli 17 lõike 1 kohaselt esitatud teavet.

2. Komisjon **teeb kõik endast sõltuva, et teha kindlaks** need käesoleva artikli lõikes 1 osutatud nimekirja **kantud** sulatuskojad ja rafineerimistehased, mis teevad vähemalt osaliselt hankeid konflikti- ja riskipiirkondadest, **võttes eelkõige aluseks vastavalt artiklile 8 tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemide omanike esitatud teabe.**

3. Komisjon kinnitab kõnealuse nimekirja või muudab seda, ***kasutades*** II lisas esitatud ***vormi*** ning ***kooskõlas*** artikli 15 lõikes 2 osutatud ***nõuandemenetlusega***. Enne nimekirja kinnitamist konsulteeritakse ***asjakohasel juhul*** OECD sekretariaadiga.
4. Komisjon kustutab ***rakendusaktiga*** nimekirjast nende sulatuskodade ja rafineerimistehaste nimed ja aadressid, mida ei tunnustata ***artikli 8 ja artikli 17 lõike 1 alusel*** saadud teabe kohaselt enam vastutustundlikena. ***Kõnealune rakendusakt*** võetakse vastu kooskõlas ***artikli 15 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega***.
5. Komisjon ajakohastab õigel ajal üleilmsete vastutustundlike sulatuskodade ja rafineerimistehaste nimekirja kantud teabe ***ja avaldab selle, muu hulgas internetis***.

Artikkel 10

Liikmesriikide pädevad asutused

1. Iga liikmesriik määrab kindlaks käesoleva määruse kohaldamise eest vastutava(d) pädeva(d) asutuse(d).

Liikmesriigid teatavad komisjonile pädevate asutuste nimed ja aadressid hiljemalt ... [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Liikmesriigid teatavad komisjonile pädevate asutuste nimede või aadresside muudatused.

2. Komisjon *avaldatakse III lisas esitatud vormi kasutades* pädevate asutuste *nimekirja, muu hulgas internetis*. Komisjon kannab hoolt nimekirja ajakohastamise eest.
3. Liikmesriikide pädevad asutused *vastutavad* käesoleva määruse tulemusliku ja ühtse rakendamise *tagamise* eest kogu liidus.

Artikkel 11

Liidu importijate järelkontroll

1. Liikmesriikide pädevad asutused *vastutavad asjakohase järelkontrolli tegemise eest*, et tagada mineraalide *või* metallide *liidu* importijate kohustuste täitmine vastavalt artiklitele 4–7.

2. Lõikes 1 osutatud kontrollide tegemisel kohaldatakse riskipõhist lähenemisviisi **ja seda tehakse** ka juhul, kui pädeval asutusel on muu hulgas kolmanda isiku väljendatud põhjendatud kahtluste alusel asjakohast teavet käesoleva määruse täitmise kohta **liidu** importija poolt.
3. Lõikes 1 osutatud järelkontroll sisaldab muu hulgas järgmist:
- a) kontrolli, mis hõlmab **liidu** importija käesoleva määrusega kehtestatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse, kaasa arvatud juhtimissüsteemi, riskijuhtimise, sõltumatu välisauditi ja avalikustamisega seotud kohustuste täitmist;
 - b) kontrolli, mis hõlmab dokumente ja andmeid, mis tõendavad punktis a osutatud kohustuste nõuetekohast täitmist;
 - c) auditeerimiskohustuse kontrolli kooskõlas artiklis 6 sätestatud kohaldamisala, eesmärgi ja põhimõtetega.

Lõikes 1 osutatud järelkontroll peaks hõlmama kohapealset kontrolli, muu hulgas liidu importija ruumides.

4. ***Liidu*** importijad annavad lõikes 1 osutatud kontrolli hõlbustamiseks igakülgset abi, eelkõige seoses juurdepääsuga ruumidele ning dokumentide ja protokollide esitamisega.
5. ***Selleks et tagada liikmesriikide pädevate asutuste ülesannete selgus ja tegevuse järjepidevus, koostab komisjon käsiraamatu kujul mittesiduvad suunised, milles esitatakse üksikasjalikult etapid, mida lõikes 1 osutatud järelkontrolli tegevad liikmesriigi pädevad asutused peavad järgima. Need suunised hõlmavad asjakohasel juhul dokumentide näidiseid, millega hõlbustatakse käesoleva määruse rakendamist.***

Artikkel 12

Liidu importijate järelkontrolli protokollid

Liikmesriikide pädevad asutused säilitavad artikli 11 lõikes 1 osutatud järelkontrolli protokollid, milles on eelkõige märgitud kontrolli laad ja tulemused, ning artikli 16 lõike 3 alusel väljastatud teatiseid parandusmeetmete võtmise kohta.

Artikli 11 lõikes 1 osutatud järelkontrolli protokolle tuleb säilitada vähemalt viis aastat.

Artikkel 13

Koostöö ja teabevahetus

1. Liikmesriikide pädevad asutused vahetavad teavet, muu hulgas oma tolliasutustega, ***tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse*** ja tehtud järelkontrolliga seotud teemadel.
2. Liikmesriikide pädevad asutused vahetavad teiste liikmesriikide pädevate asutustega ja komisjoniga teavet artikli 11 lõikes 1 osutatud järelkontrolli tulemusel avastatud puuduste ning artikli 16 kohaselt rikkumiste korral kohaldatavate õigusnormide kohta.
3. Lõigete 1 ja 2 kohase koostöö puhul tuleb täiel määral järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001² isikuandmete andmekaitse puhul ning määrust (***EL***) nr ***952/2013*** konfidentsiaalse teabe avaldamise puhul.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

Artikkel 14

Suunised

- 1. Ettevõtjate, eelkõige VKEde tegevuse selguse, õiguskindluse ja järjepidevuse tagamiseks koostab komisjon Euroopa välisteenistuse ja OECDga konsulteerides käsiraamatu kujul mittesiduvad suunised ettevõtjate jaoks, milles selgitatakse konflikti- ja riskipiirkondade kindlakstegemise kriteeriumite parimaid kohaldamisviise. Kõnealune käsiraamat põhineb käesoleva määruse artikli 2 punktis f sätestatud konflikti- ja riskipiirkondade määratlusel ning selles võetakse arvesse OECD hoolsuskohustuse suuniseid selle valdkonna kohta, mis hõlmab ka muid riske tarneahelas, mis käivitavad käsiraamatu asjakohastes lisades määratletud ohulipusüsteemi.*
- 2. Komisjon kaasab väliseksperte, kes koostavad soovitusliku, mitteammendava ja korrapäraselt ajakohastatava konflikti- ja riskipiirkondade nimekirja. Nimekiri põhineb lõikes 1 osutatud käsiraamatu välisekspertide tehtud analüüsil ning muu hulgas akadeemilistelt ringkondadelt ja tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemidelt saadud olemasoleval teabel. Liidu importijad, kes hangivad piirkondadest, mida selles nimekirjas ei ole, on siiski kohustatud täitma käesolevas määruses sätestatud hoolsuskohustust.*

Artikkel 15
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetlusega, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata, kui arvamuse esitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul komitee eesistuja nii otsustab või kui komitee liikmete lihtenamus seda taotleb.

Artikkel 16
Rikkumiste korral kohaldatavad õigusnormid

1. ■ Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid.
2. ■ Liikmesriigid teavitavad lõikes 1 osutatud õigusnormidest komisjoni ja annavad viivitamata teada nende hilisematest muudatustest.

3. Käesoleva määruse rikkumise korral väljastavad liikmesriikide pädevad asutused teatise parandusmeetme kohta, mida *liidu* importija on kohustatud võtma.

Artikkel 17

Aruandlus ja läbivaatamine

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva määruse rakendamise kohta *ja eelkõige parandusmeetmete võtmise teatiste kohta, mida nende pädevad asutused on artikli 16 lõike 3 kohaselt väljastanud, ning artikli 7 lõike 1 kohaselt kättesaadavaks tehtud välisauditite kohta.*

2. Komisjon vaatab käesoleva määruse toimimise ja tulemuslikkuse läbi **1. jaanuariks 2023** ning seejärel iga **kolme** aasta järel. Läbivaatamisel võetakse arvesse käesoleva **määruse kohapealset mõju**, sealhulgas konflikti- ja riskipiirkondadest pärit ja käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate mineraalide vastutustundliku hankimise edendamist ja kulusid, **ning käesoleva määruse mõju liidu ettevõtjatele, sealhulgas VKEdele, samuti kaasnevaid meetmeid, mida on kirjeldatud 5. märtsi 2014. aasta ühisteatises. Komisjon arutab läbivaatamisaruannet Euroopa Parlamendi ja nõukoguga. Läbivaatamine hõlmab nende tarneahelas allpool asuvate liidu ettevõtjate osakaalu sõltumatut hindamist, kelle tarneahelas on tina, tantaali, volframit või kulda ning kes on kehtestanud hoolsuskohustuse süsteemid. Läbivaatamisel hinnatakse nende hoolsuskohustuse süsteemide nõuetekohasust ja rakendamist ning liidu süsteemi kohapealset mõju, samuti vajadust täiendavate kohustuslike meetmete järele, et tagada liidu koguturu piisav mõju mineraalide üleilmsele vastutustundlikule tarneahelale.**

3. *Komisjon hindab lõike 2 kohase läbivaatamise tulemuste põhjal, kas liikmesriikide pädevatel asutustel peaks olema pädevus määrata karistusi liidu importijatele, kui need jätavad käesolevas määruses sätestatud kohustused korduvalt täitmata. Asjakohasel juhul võib ta esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule sellekohase seadusandliku ettepaneku.*

Artikkel 18

Künniste arvutamise meetodika

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti ning võttes aluseks tolliinfo, mille liikmesriigid esitavad komisjoni taotluse korral liidu importijate aastase impordimahu ja I lisas loetletud kombineeritud nomenklatuuri koodi kohta oma vastavatel territooriumitel, valib komisjon liidu importija kõige suurema aastase impordimahu ja kombineeritud nomenklatuuri koodi, mis vastab vähemalt 95 %-le liidu impordi aastasest kogumahust selle kombineeritud nomenklatuuri koodi kohta, mille uus künnis sisestatakse I lissasse. Selle tegemisel võtab komisjon aluseks iga liidu importijat käsitleva impordialase teabe, mille liikmesriigid esitavad viimase kahe aasta kohta.

Artikkel 19

Delegeeritud volituste rakendamine

1. *Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.*
2. *Artikli 1 lõigetes 4 ja 5 ning artikli 8 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Artikli 1 lõikes 5 ja artikli 8 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.*
3. *Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 1 lõigetes 4 ja 5 ning artikli 8 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.*

4. *Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.*
5. *Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*
6. *Artikli 1 lõigete 4 ja 5 ning artikli 8 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.*

Artikkel 20

Jõustumine ja kohaldamise alguskuupäev

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. *Käesolevat määrust kohaldatakse alates ... [üks kuu pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], välja arvatud lõikes 3 osutatud sätted.*
3. *Artikli 1 lõiget 5, artikli 3 lõikeid 1 ja 2, artikleid 4–7, artikli 8 lõikeid 6 ja 7, artikli 10 lõiget 3, artikli 11 lõikeid 1, 2, 3 ja 4, artikleid 12 ja 13, artikli 16 lõiget 3 ja artiklit 17 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.*

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

**Määruse (EL) 2017/...⁺ kohaldamisalasse kuuluvate mineraalide ja metallide nimekiri
liigitatuna kombineeritud nomenklatuuri järgi**

A osa: Mineraalid

<i>Kirjeldus</i>	CN-kood	<i>TARICi alambrubrii k</i>	<i>Mahukünnis (kg)</i>
Tinamaagid ja - kontsentratsioonid	2609 00 00		5 000
Volframimaagid ja - kontsentratsioonid	2611 00 00		250 000
Tantaali- või nioobiumimaagid ja - kontsentratsioonid	ex 2615 90 00	10	<i>kohaldatakse artikli 1 lõiget 4 ja artiklit 18</i>
Kullamaagid ja - kontsentratsioonid	ex 2616 90 00	10	<i>kohaldatakse artikli 1 lõiget 4 ja artiklit 18</i>
Survetöötlemata, pooltöödeldud või pulbriline kuld, milles kulla kontsentratsioon on väiksem kui 99,5 % ja mis ei ole veel jõudnud rafineerimisetappi	ex 7108 ¹		100

B osa: Metallid

<i>Kirjeldus</i>	CN-kood	<i>TARICi alambrubrii k</i>	<i>Mahukünnis (kg)</i>
Volframoksiidid ja - hüdroksiidid	2825 90 40		100 000
Tinaoksiidid ja -hüdroksiidid	ex 2825 90 85	10	<i>kohaldatakse artikli 1 lõiget 4 ja artiklit 18</i>
Tinakloriidid	2827 39 10		10 000
Volframaadid	2841 80 00		100 000
Tantalaadid	ex 2841 90 85	30	<i>kohaldatakse artikli 1 lõiget 4 ja artiklit 18</i>
Volframkarbiidid	2849 90 30		10 000
Tantaalkarbiidid	ex 2849 90 50	10	<i>kohaldatakse artikli 1 lõiget 4 ja artiklit 18</i>

⁺ ELT: palun lisada käesoleva määruse number.

¹ Selle künnise muutmiseks kehtestatakse mõlema I lisas toodud tariifikoodi ex 7108 künnisena artiklis 18 sätestatud metoodika ja kriteeriumite kohaldamisel saadud imporditud maht.

Survetöötlemata, pooltöödeldud või pulbriline kuld, milles kulla kontsentratsioon on vähemalt 99,5 % ja mis on läbinud rafineerimisetapi	ex 7108 ¹		100
<i>Ferrovolfraam ja ferrosilikovolfraam</i>	7202 80 00		25 000
Survetöötlemata tina	8001		100 000
Tinast latid, vardad, profiilid ja traat	8003 00 00		1 400
Muud tinatooted	8007 00		2 100
Volframipulbrid	8101 10 00		2 500
Survetöötlemata volfram, sh üksnes paagutamise teel saadud latid ja vardad	8101 94 00		500
Volframtraat	8101 96 00		250
Volframlatid ja -vardad (v.a üksnes paagutamise teel saadud) ning volframist profiilid, plaadid, lehed, ribad, foolium jm	8101 99		350
Survetöötlemata tantaal, sh üksnes paagutamise teel saadud latid ja vardad; pulbrid	8103 20 00		2 500
Tantaallatid ja -vardad (v.a üksnes paagutamisel saadud) ning tantaalist profiilid, traat, plaadid, lehed, ribad, foolium jm	8103 90		150

¹ Selle künnise muutmiseks kehtestatakse mõlema I lisas toodud tariifikoodi ex 7108 künnisena artiklis 18 sätestatud metoodika ja kriteeriumite kohaldamisel saadud imporditud maht.

II LISA

Artiklis 9 osutatud üleilmsete vastutustundlike sulatuskodade ja rafineerimistehaste nimekirja vorm

- Veerg A: Sulatuskojad ja rafineerimistehased tähestikulises järjekorras
- Veerg B: Sulatuskoja või rafineerimistehase aadress
- Veerg C: Sümbol * näitab, kas sulatuskoda või rafineerimistehas hangib mineraale konflikt- ja riskipiirkondadest.

A	B	C
---	---	---

III LISA

Artiklis 10 osutatud liikmesriikide pädevate asutuste nimekirja vorm

Veerg A: Liikmesriigid tähestikulises järjekorras

Veerg B: Pädeva asutuse nimi

Veerg C: Pädeva asutuse aadress

A	B	C
---	---	---